

SZTE Hispanisztika Tanszék

A szakdolgozat formai követelményei:

A szakdolgozat nyelve BA spanyol szakirányon és a mesterképzésben a spanyol; a katalán specializáció záródolgozata –a hallgató választása alapján– magyarul és katalánul is írható. A szakdolgozat terjedelme –az esetleges mellékletek nélkül– spanyol mesterszakon minimum 60 ezer karakter; spanyol BA szakon 40 ezer karakter, a katalán specializáció záródolgozatának minimális terjedelme 20 ezer karakter. A szakdolgozatot spanyol és magyar nyelvű, a Tanulmányi Osztály által meghatározott és közétett formájú előlappal kell ellátni, melyen fel kell tüntetni a dolgozat címét, a szerző nevét, a témavezető nevét és beosztását, valamint beadásának évét. A dolgozatnak tartalmaznia kell a konzultált szakirodalmat, illetve adott esetben a felhasznált forrásokat feltüntető bibliográfiát. A bibliográfiát a témát feldolgozó – idegen, esetleg magyar nyelvű– monografikus alapműveknek és önálló tanulmányoknak, cikkeknek kell alkotniuk.

A szakirodalomra történő hivatkozások rendszerét a témavezető határozhatja meg. A hagyományos lábjegyzetes és a szerző-évszamos hivatkozási módszer egyaránt alkalmazható. Az utóbbi esetben a lábjegyzetek nem a hivatkozás, hanem a törzsszövegből kimaradó magyarázatok megadására alkalmazandók. A szakdolgozat bibliográfiai apparátusának szabályozását az alábbiakban részletezzük.

A hivatkozási rendszer szabályai

A szakdolgozatban az alább felsorolt lábjegyzetes vagy szerző-évszamos hivatkozási rendszerek egyikét kell alkalmazni.

1. LÁBJEGYZETES/VÉGJEGYZETES HIVATKOZÁSI RENDSZER

- A különböző tudományos értekezésekben (szemináriumi dolgozat, szakdolgozat, diákköri dolgozat) a más szerzőktől kölcsönzött adatokat, gondolatmeneteket, kifejezéseket, definíciókat stb. láb/végjegyzetek formájában kell jelölni. A dolgozatok irodalomjegyzékében hiánytalanul fel kell tüntetni a dolgozat elkészítéséhez felhasznált művek, források listáját. Szó szerinti vagy tartalmi idézés, átvétel esetén a láb/végjegyzetek elhagyása, illetve a felhasznált tételeknek az irodalomjegyzékből való kihagyása formailag és technikailag plágiumnak minősül, még akkor is, ha jóhiszemű tévedésről van szó.
- A láb/végjegyzetekben feltüntetett hivatkozásoknak egy az egyben meg kell felelniük az irodalomjegyzékben felsorolt tételeknek. Ennek értelmében minden szöveget, melyre hivatkozunk a lábjegyzetekben, fel kell tüntetni az irodalomjegyzékben, és viszont.
- A láb- vagy végjegyzetek használata mindig pontos oldalmegjelöléssel történik. Kivételt képeznek az ún. panorámajegyzetek, ahol oldalmegjelölés nélkül hivatkozunk egy mű egészére, például:
³ Tibor WITTMAN, *Latin-Amerika története (La historia de América Latina)*, Budapest, Corvina, 1980.

A panorámajegyzeteket főként az értekezések bevezető részében használhatjuk, annak feltüntetése, milyen háttérodalmat olvastunk a dolgozat elkészítéséhez. Ha azonban felhasználjuk a mű adatait, gondolatmenetének elemeit stb., már „rendes” lábjegyzeteket kell alkalmaznunk. A panorámajegyzetekben említett műveket is fel kell tüntetni az irodalomjegyzékben.

Lábjegyzetek, végjegyzetek (*Notas de pie de página, notas finales*):

A **lábjegyzet** olyan szövegrészlet, amely az oldal alján, a főszövegtől elkülönítve helyezkedik el és funkciója, hogy kiegészítő információval szolgáljon. A lábjegyzetben szerepelhet állításra vagy idézetre vonatkozó pontos hivatkozás, illetve a szerző kiegészítő megjegyzése egy-egy gondolathoz, ami nem képezi részét a főszövegnek.

Abban az esetben ha a lábjegyzet nem az egyes oldalak alján, hanem a fejezet végén szerepel, **végjegyzetnek** nevezzük.

- A lábjegyzetek és a végjegyzetek funkciója azonos, ám használatuk különböző. Hosszabb lélegzetű munkák, szakdolgozatok, szemináriumi dolgozatok, tanulmányok esetében általánosabb a lábjegyzetek használata, már csak a hivatkozások áttekinthetősége és visszakereshetősége miatt is.
- A láb- és végjegyzeteknél a szerző keresztnéve és vezetéknéve az ilyenkor használatos spanyol sorrendet követi, még akkor is, ha a szerző nem spanyol. A mű címe a hivatkozásban először eredeti nyelven közlendő, ezt követi zárójelben a cím spanyol nyelvű fordítása. A láb- vagy végjegyzetek használatakor az adott forrásra való **első** hivatkozáskor célszerű megnevezni a kiadás helyét és évét, valamint a kiadó nevét, akkor is, ha az a munka végén lévő irodalomjegyzékben is szerepel. Például:
¹Ignác ROMSICS, *Magyarország története a XX. században (Historia de Hungría en el siglo XX.)*, Budapest, Osiris, 1999, p. 74.
²Frederick B. PIKE, *The modern history of Peru (La historia moderna del Perú)*, New York, Praeger, 1967, p. 123.
- Amennyiben egy lábjegyzetben több oldalnyi forrásra hivatkozunk, a p. jelölés helyett használjuk a pp. Jelölést:
²Frederick B. PIKE, *The modern history of Peru (La historia moderna del Perú)*, New York, Praeger, 1967, pp. 123-125.
- Ha egy oldalon belül többször hivatkozunk ugyanazon műre, használhatjuk az *Ibid.* kifejezést. Ha egymást követően ugyanazon mű ugyanazon oldalára hivatkozunk, használhatjuk az *Idem* utalást
²Frederick B. PIKE, *The modern history of Peru (La historia moderna del Perú)*, New York, Praeger, 1967, p. 123.
³*Ibid.*, pp. 132-134.
⁴*Ibid.*, p. 158.
⁵*Idem.* (de csak ha ismét a 158. oldalra hivatkozunk)
- Ha későbbi oldalakon újra szeretnénk hivatkozni egy műre akkor nem kell ismét minden adatot leírni:
PIKE, *op. cit.*, p. 120.
- Ha a hivatkozott műnek nem ismert a szerzője, kiadási éve, esetleg nem rendelkezik

számozott oldalakkal, a hivatkozás többi részét készítsük el az alábbiak szerint, majd zárójelben jelezzük a szerző (*sin autor*), a kiadási év (*sin fecha*) vagy az oldalszámozás (*sin número de páginas*) hiányát:

² *La Unión Europea de la mano con el Perú*, Lima, 2003, p. 34. (sin autor)

³ Alfredo SACO, *Programa agrario del aprismo*, Lima, p. 33. (sin fecha)

⁴ Tibor WITTMAN, *Az Újvilág képe Comenius műveiben, (La imágen del Nuevo Mundo en los trabajos de Comenius)* Szeged, 1972. (sin número de páginas)

- Internetes források használata esetén mindig jelezzük, mikor kerestük föl az adott oldalt (fecha de consulta). Az oldalak elévülhetnek, bizonyos tartalmak később nem elérhetőek, az online folyóiratok és napilapok egy részének archívumai csak korlátozott időszakra engedik a visszakeresést:

¹³ Arnaldo MUSA, “Calificó Presidente de Guinea Ecuatorial de positiva visita realizada a Cuba” *Granma online*,
asequible en: <http://www.granma.cubaweb.cu/2008/02/18/nacional/artic07.html>, fecha de consulta: 1 de marzo de 2008.

- Többszörös hivatkozások használata (6. pont) akkor javasolt, ha egy szerző (rövid) gondolatait szó szerint szeretnénk idézni, ha az nem elérhető az eredeti műben, csak egy másik feldolgozásban. Egyéb esetben nem javasolt, mert túlbonyolítja a hivatkozások logikáját, különböző szerzők kapcsolódó gondolatmeneteit inkább tárgyaljuk magában a szövegtestben, külön-külön hivatkozásokkal.

Az alábbiakban példák találhatók a láb- és végjegyzetek leggyakrabban használt fajtáira, az idézett szöveg típusait követő csoportosításban:

1. Könyvek (*Libros*):

1.1. Egy szerző (*Un autor*):

² Frederick B. PIKE, *The modern history of Peru (La historia moderna del Perú)*, New York, Praeger, 1967, p. 123.

1.2. Két szerző (*Dos autores*):

³ Ferdinand OPLL y Karl RUDOLF, *España y Austria*, Madrid, Cátedra, 1997, p. 54.

1.3. Több szerző (*Varios autores*):

⁴ Victor NIETO *et al.*, *Arquitectura del renacimiento en España 1488-1599*, Madrid, Cátedra, 2001, p. 123.

1.4. Szerkesztő mint szerző (*Editor como autor*):

⁵ Leslie BETHELL, ed., *Historia de América Latina*, Barcelona, Editorial Crítica, 1990, p. 157.

1.5. Többkötetes művek (*Obras de varios volúmenes*):

⁶ Manuel LUCENA SALMORAL, ed., *Historia de Iberoamérica*, Tom. III., Ádám Anderle, *La crisis del Apra en el Perú*, p. 598.

(a *Tom.* rövidítés jelzi a kötetszámot, ezután a számot római nagybetűvel adjuk meg)

2. Kiadatlan tanulmányok, szakdolgozatok, PhD disszertációk (*Tesis de licenciatura, tesis doctorales, ensayos sin publicar*):

⁸Marcel NAGY, *Cambios y continuidades en el pensamiento conservador mexicano decimonónico* (manuscrito), Szeged, 2004, p. 11.

3. Cikkek (*artículos*):

3.1. Cikk antológiában (*Artículo en una antología*):

⁹István SZILÁGYI, “Nagy Imre és a magyar forradalom latin-amerikai reflexiói, 1958-59.” (Reflexiones latinoamericanas de Imre Nagy y la revolución húngara) en: Ádám ANDERLE ed., *A magyar forradalom és a hispán világ, 1956*, Szeged, 2007, p. 49.

3.2. Cikk folyóiratban (folyó lapszámozás) (*Artículo en una revista con paginación corrida*):

¹⁰ László ZSIGMOND, “A comte-i pozitivizmus színeváltozása” (La transfiguración del positivismo de Comte), *Századok* 1./1979, p. 38.

3.3. Cikk folyóiratban (minden szám külön oldalszámot kap) (*Artículo en una revista con paginación independiente por volumen*):

¹¹Dezső CSEJTEI, “A 98-as nemzedék és a spanyol történelem” (La generación del 98 y la historia española), *Aetas* 4./1998, p. 14.

3.4. Cikk napilapban (*Artículo en un diario*):

¹²Dániel BÍRÓ, “Tonnaszám pusztultak a halak Csanyteleknél” (Toneladas de peces mueren en Csanytelek), *Délmagyarország*, 1 de marzo de 2008.

4. Internet:

4.1. Cikk online napilapban/folyóiratban (*Artículo en diario/revista online*):

¹³Arnaldo MUSA, “Calificó Presidente de Guinea Ecuatorial de positiva visita realizada a Cuba” *Granma online*, asequible en: <http://www.granma.cubaweb.cu/2008/02/18/nacional/artic07.html>, fecha de consulta: 1 de marzo de 2008.

4.2. Információ egy honlapról, szerző nélkül (*Información de una página web, sin autor*):

¹⁴ “Política exterior de España en Iberoamérica”, *página web del Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación de España*, asequible en: <http://www.mae.es/es/MenuPpal/Paises/Iberoamerica/>, fecha de consulta: 1 de marzo de 2008.

5. Egyéb források (*Otras fuentes*):

5.1. Film / Películas:

¹⁵Pedro ALMODÓVAR dir., *Todo sobre mi madre*, guión por Pedro Almodóvar, El Deseo S. A. /Renn productions, 1999.

5.2. Rádió -és televízióműsorok (*Programas de radio y televisión*):

¹⁶”El tiempo”, *Televisión Española*, 22 de febrero de 2008, 15:45.

6. Többszörös hivatkozások / Referencias múltiples:

¹⁸Miguel S. OLIVER, *Entre dos Españas* (Barcelona, 1906), p. 74., citado por Dezső Csejtei, “A 98-as nemzedék és a spanyol történelem” (La generación del 98 y la historia española), *Aetas* 4./1998, p. 12.

Irodalomjegyzék/bibliográfia (*Bibliografía*):

- A tételek sorrendjét az irodalomjegyzékben a szerzők vezetéknevének kezdőbetűinek ábécésorrendje adja. Azonos vezetéknevű szerzők esetén a szerzők keresztnévének kezdőbetűinek ábécésorrendje a döntő.
- Csakúgy, mint a láb- és végjegyzeteknél tárgyaltak estében, ha a hivatkozott műnek nem ismert a szerzője, kiadási éve, esetleg nem rendelkezik számozott oldalakkal, a hivatkozás többi részét készítjük el az alábbiak szerint, majd zárójelben jelezzük a szerző (*sin autor*), a kiadási év (*sin fecha*) vagy az oldalszámítás (*sin número de páginas*) hiányát. Például:
 - ² *La Unión Europea de la mano con el Perú*. Lima, 2003 (sin autor).
 - ³ SACO, Alfredo. *Programa agrario del aprismo*. Lima (sin fecha).
 - ⁴ WITTMAN, Tibor. *Az Újvilág képe Comenius műveiben*. Szeged, 1972 (sin número de páginas).

Példák:

1. Könyvek (*Libros*):

1.1. Egy szerző (*Un autor*):

PIKE, Frederick B. *The modern history of Peru (La historia moderna del Perú)*. New York: Praeger, 1967.

1.2. Két szerző (*Dos autores*):

OPLL, Ferdinand y Karl RUDOLF. *España y Austria*. Madrid: Cátedra, 1997.

1.3. Több szerző (*Varios autores*):

NIETO, Victor et al. *Arquitectura del renacimiento en España 1488-1599*. Madrid: Cátedra, 2001.

1.4. Szerkesztő mint szerző (*Editor como autor*):

BETHELL, Leslie, ed. *Historia de América Latina*. Barcelona: Editorial Crítica, 1990.

1.5. Több kötetes művek (*Obras de varios volúmenes*):

LUCENA SALMORAL, Manuel, ed. *Historia de Iberoamérica*. Tom. III., Ádám ANDERLE, *La crisis del Apra en el Perú*. Madrid: Cátedra, 1988.

2. Kiadatlan tanulmányok, szakdolgozatok, PhD disszertációk / Tesis, tesis de PhD, ensayos sin publicar:

NAGY, Marcel. *Cambios y continuidades en el pensamiento conservador mexicano decimonónico*. (manuscrito) Szeged, 2004.

3. Cikkek / artículos:

3.1. Cikk antológiában / Artículo en una antología:

SZILÁGYI, István. “Nagy Imre és a magyar forradalom latin-amerikai reflexiói, 1958-59.” (Reflexiones latinoamericanas de Imre Nagy y la revolución húngara) en: Ádám ANDERLE ed., *A magyar forradalom és a hispán világ, 1956*. Szeged, 2007. pp. 47-52.

3.2. Cikk folyóiratban (folyó lapszámozás) / Artículo en una revista con paginación corrida:

ZSIGMOND, László. “A comte-i pozitivizmus színeváltozása” (La transfiguración del positivismo de Comte) *Századok* 1./1979. pp. 3-39.

3.3. Cikk folyóiratban (minden szám külön oldalszámot kap) / Artículo en una revista con paginación independiente por volumen:

CSEJTEI, Dezső. “A 98-as nemzedék és a spanyol történelem.” (La generación del 98 y la historia española.) *Aetas* 4./1998. pp. 12-29.

3.4. Cikk napilapban / Artículo en un diario:

BÍRÓ, Dániel. “Tonnszám pusztultak a halak Csanyteleknél.” (Toneladas de peces mueren en Csanytelek.) *Délmagyarország*, 1 de marzo de 2008.

4. Internet:

4.1. Cikk online napilapban/folyóiratban / Artículo en una diario/revista online:

MUSA, Arnaldo. “Calificó Presidente de Guinea Ecuatorial de positiva visita realizada a Cuba” *Granma* online, Asequible en:

<http://www.granma.cubaweb.cu/2008/02/18/nacional/artic07.html>. Fecha de consulta: 1 de marzo de 2008.

4.2. Információ egy honlapról, szerző nélkül / Información de una página web, sin autor:

“Política exterior de España en Iberoamérica.” *página web del Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación de España*, Asequible en: <http://www.mae.es/es/MenuPpal/Paises/Iberoamerica/>. Fecha de consulta: 1 de marzo de 2008.

5. Egyéb források (*Otras fuentes*):

5.1. Film / Películas:

ALMODÓVAR, Pedro dir. *Todo sobre mi madre*. Guión por Pedro Almodóvar, El Deseo S. A. /Renn productions, 1999.

5.2. Rádió-és televízióműsorok / Programas de radio y televisión:

”El tiempo.” *Televisión Española*, 22 de febrero de 2008: 15.45.

6. Többszörös hivatkozások (*Referencias múltiples*):

OLIVER, Miguel S. *Entre dos Españas*. Barcelona, 1906. En: CSEJTEI, Dezső. “A 98-as nemzedék és a spanyol történelem.” (La generación del 98 y la historia española.) *Aetas* 4./1998.

7. Idézetek

Nagyon fontos, hogy az idézett szöveg pontos legyen, mind tartalmilag mind formailag megegyezzen az eredeti szöveggel.

7.1. Amennyiben egy szót vagy mondatot idézünk, ami nem hosszabb két sornál, az idézendő szöveget idézőjelbe tesszük:

Es lo que expresa él mismo en sus *Memorias* cuando atribuye la Independencia al deseo de detener “el nuevo orden de cosas.”¹

7.2. Ha nagyobb terjedelmű szöveget szeretnénk idézni akkor az idézetnél szimpla sorközt használunk és az idézőjelet elhagyjuk, valamint a jobb és bal margót 1,5 cm-rel behúzzuk:

En la clima del poder político se encontraba un grupo de europeos que dependía social y económicamente del gobierno español. Los funcionarios del régimen, miembros del gobierno político, de la magistratura, del ejército o del alto clero eran nombrados directa o indirectamente por la metrópoli.²

¹ Carlos NAVARRO y RODRIGO, *Vida y memorias de Agustín de Iturbide*, México, A. Pola Ed., 1906, p. 332.

² Luis VILLORO, *El proceso ideológico de la revolución de independencia*, México, Conaculta, 2002, p. 22.

8. A fedőlap

A szakdolgozat fedőlapját a kari szabályozás szerint kell elkészíteni. Az erre vonatkozó leírás a következő internetes oldalon található: <http://to.arts.u-szeged.hu/Letoltesek.asp>

9. Bibliográfia minta

Bibliográfia

BETHELL, Leslie, ed. *Historia de América Latina*. Barcelona: Editorial Crítica, 1990.

BÍRÓ, Dániel. "Tonnszám pusztultak a halak Csanyteleknél." (Toneladas de peces mueren en Csanytelek.) *Délmagyarország*, 1 de marzo de 2008.

CARRASCO, Pedro. "Cultura y sociedad en el México Antiguo" en *Historia General de México*, México: El Colegio de México, 2002, pp. 153-233.

CSEJTEI, Dezső. "A 98-as nemzedék és a spanyol történelem." (La generación del 98 y la historia española.) *Aetas* 4./1998. pp. 12-29.

LUCENA SALMORAL, Manuel, ed. *Historia de Iberoamérica*. Tom. III., Ádám Anderle, *La crisis del Apra en el Perú*. Madrid: Cátedra, 1988.

NIETO, Victor et al. *Arquitectura del renacimiento en España 1488-1599*. Madrid: Cátedra, 2001.

OPLL, Ferdinand y Karl RUDOLF. *España y Austria*. Madrid: Cátedra, 1997.

PIKE, Frederick B. *The modern history of Peru (La historia moderna del Perú)*. New York: Praeger, 1967.

Fuentes de Internet

"Política exterior de España en Iberoamérica." *página web del Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación de España*, Asequible en: <http://www.mae.es/es/MenuPpal/Paises/Iberoamerica/>. Fecha de consulta: 1 de marzo de 2008.

Musa, Arnaldo. "Calificó Presidente de Guinea Ecuatorial de positiva visita realizada a Cuba" *Granma online*, Asequible en: <http://www.granma.cubaweb.cu/2008/02/18/nacional/artic07.html>. Fecha de consulta: 1 de marzo de 2008.

2. A SZERZŐ-ÉV SZÁMOS HIVATKOZÁSI RENDSZER

A bibliográfiai hivatkozások alternatív formája az ún. szerző-évszámos hivatkozási mód. Ebben az esetben a hivatkozott mű részletes adatait csak a dolgozat végén, a teljes bibliográfiában tüntetjük fel, a törzsszövegben csupán rövidített utalás jelenik meg, melyet a szerző(k) vezetékneve, majd zárójelben a mű megjelenésének éve, adott esetben ezt követően, még ugyanazon a zárójelen belül kettőspont után a hivatkozott oldalszám(ok) alkotnak.

Például:

Company (1983: 251)

A szerző-évszámos hivatkozási rendszerben a lábjegyzetek száma viszonylag alacsony lehet, mivel ezeket közvetlen hivatkozásra nem használjuk, inkább csak a törzsszövegbe nehezen beilleszthető, az érvelés szempontjából mégis fontos részinformációk megadására szolgál.

A bibliográfiában a hivatkozott művek a következő módon szerepelnek. A nagybetűkkel írt vezetéknevet vessző után követi a kisbetűsen írt keresztnév, ezután következik zárójelben a megjelenés évszáma; kettőspont után található a dőlt betűvel írt cím, majd a kiadás helye és a kiadó neve. Folyóiratban megjelent cikkek esetében előbb a cikk címe szerepel idézőjelben, majd az *en* szócskát követően, vessző után a dőlt betűvel szedve a cikket tartalmazó folyóirat címe, vessző után a folyóirat száma római számokkal, végül szintén vessző után a cikk kezdő és befejező oldalszáma oldalszámok. Kötetben megjelent cikk esetében előbb a cikk címe szerepel idézőjelben, majd az *en* szócskát követően a kötet szerkesztőjének vezetékneve, vessző után keresztnéve, kettőspont után pedig a cikket tartalmazó kötet dőlt betűvel szedett címe, végül szintén vessző után a cikk kezdő és befejező oldalszáma.

Példák:

Könyv:

ANDRES-SUÁREZ, Irene (1994): *El verbo español. Sistemas medievales y sistema clásico*, Madrid, Gredos.

GARCÍA MARTÍN, José María (2001): *La formación de los tiempos compuestos del verbo en español medieval y clásico. Aspectos fonológicos, morfológicos y sintácticos*, Valencia, Universitat de València, 2001.

Cikk folyóiratban:

COMPANY, Concepción (1983): "Sintaxis y valores de los tiempos compuestos en el español medieval", en *Nueva Revista de Filología Hispánica* XXXII/2, 1983, 235-257.

SUÑER, Margarita (1987): "*Haber + Past Participle*" en *Linguistic Inquiry* XVIII/4, 683-690.

Kötetben megjelent tanulmány:

BERTA, Tibor (2001): "La estructura de las construcciones de infinitivo en textos españoles y portugueses medievales" en *rom.hu. Études de linguistique romane publiées par Sándor Kiss, Giampaolo Salvi et Ildikó Szijj*, Budapest, Íbisz/Programme Doctoral de Linguistique Romane de l'Université Eötvös Loánd, 33-47.